

کتابخانه
۲۲۸۵ ۲۹۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آزادی در اندیشه اسلامی

www.ketab.ir

انتشارات دیدمان

عنوان و نام پدید آور : آزادی در اندیشه اسلامی / نویسنده اندیشکده برهان.
 مشخصات نشر : تهران: دیدمان، ۱۴۰۱.
 مشخصات ظاهری : ۲۶۸ ص
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۷۲۳-۱۲-۰
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۶۷ - ۲۶۸.
 موضوع : آزادی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 Liberty -- Religious aspects -- IslamLuxury -- Social aspects :
 شناسه افزوده : اندیشکده برهان
 رده بندی کنگره : BP۲۳۰/۱۴
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۸۳
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۷۸۹۳۴
 اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیا

www.ketab.ir

انتشارات دیدمان

عنوان:	آزادی در اندیشه اسلامی
نویسنده:	اندیشکده برهان
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۷۷۲۳-۱۲-۰
نشر:	دیدمان
تاریخ انتشار:	فروردین ۱۴۰۱
نوبت چاپ:	اول
شمارگان:	۶۰۰
قیمت:	۲۹۸۰۰۰ تومان

www.DidemanBook.ir
Pub@Didemanbook.ir

تهران، خیابان انقلاب اسلامی، مابین خیابان فخررازی و خیابان
دانشگاه، مجتمع پارسا، واحد ۶۰۳

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۷۱۹۲۷
پیامک: ۱۰۰۰۰۲۸۷

کلیه حقوق این اثر متعلق به ناشر است و هرگونه نقل مطالب از آن صرفاً با ذکر منبع مجاز است.

فهرست

بخش اول آزادفکری

فصل اول

۹	..... کرسی‌های آزاداندیشی در کلام ولایت
۹	..... ضرورت آزاداندیشی
۹	..... آزاداندیشی چیست؟
۱۳	..... سازوکار آزاداندیشی
۱۶	..... محیط خاص و آداب خاص
۲۱	..... معجزان آزاداندیشی
۲۷	..... آزاداندیشان حقیقی

فصل دوم

۲۹	..... کرسی‌های آزاداندیشی زمینه‌ساز پیشتازی در پیشرفت
۳۰	..... مفهوم آزاداندیشی
۳۳	..... ویژگی‌های آزاداندیشی
۳۵	..... طراحی هویت نظری «کرسی‌های آزاداندیشی» و موانع بازدارنده تحقق آن

فصل سوم

۳۹	..... مرز میان ولنگاری، آزاداندیشی و جزم‌اندیشی
۴۰	..... ۱. قانون
۴۰	..... ۲. مرز میان فکر و عمل
۴۰	..... ۳. نفسانی یا عقلانی؟
۴۰	..... ۴. در میان خواص یا عوام؟
۴۱	..... ۵. خودی یا دشمن؟

بخش دوم آزادی در اسلام

۴۵ ..... مقدمه

فصل اول

۵۵ ..... تعریف انسان

۵۵ ..... الف) انسان در اندیشه‌ی مدرن

۵۸ ..... ب) انسان در اندیشه‌ی اسلامی

فصل دوم

۶۳ ..... در ناحیه هدف

۶۳ ..... الف) هدف انسان در اندیشه‌ی مدرن

۶۴ ..... ب) هدف انسان در اندیشه‌ی اسلامی

فصل سوم

۶۷ ..... در ناحیه موانع

۶۷ ..... الف) موانع آزادی در اندیشه‌ی مدرن

۶۹ ..... ب) موانع آزادی در اندیشه‌ی اسلامی

بخش سوم آزادی در ساحت اندیشه، بیان و عمل

۸۳ ..... مقدمه

فصل اول

۸۵ ..... معنا و مفهوم آزادی

۸۵ ..... تبیین منظور از آزادی

فصل دوم

۹۳ ..... آزادی در اسلام و غرب

۹۳ ..... مرزهای آزادی در اسلام و غرب

۹۴ ..... تفاوت‌های آزادی در اسلام و اندیشه غرب

فصل سوم

۱۰۹	.....	آزادی اندیشه و عقیده
۱۰۹	.....	آزادی تفکر در اسلام
۱۱۲	.....	آزادی عقیده مذهبی در اسلام
۱۱۷	.....	موضع اسلام نسبت به عقاید باطل

فصل چهارم

۱۲۳	.....	آزادی بیان
۱۲۳	.....	آزادی بیان در اسلام
۱۲۸	.....	حدود آزادی بیان در اسلام

فصل پنجم

۱۳۷	.....	آزادی سیاسی
۱۳۷	.....	آزادی در تعیین سرنوشت سیاسی
۱۴۲	.....	آزادی و حق رأی در اسلام

فصل ششم

۱۴۹	.....	آزادی اقتصادی
۱۴۹	.....	آزادی اقتصادی در اسلام
۱۵۶	.....	حدود آزادی‌های اقتصادی در اسلام
۱۶۳	.....	انفاق و آزادی اقتصادی در اسلام
۱۶۹	.....	آزادی اقتصادی و حکومت اسلامی
۱۷۴	.....	منابع

بخش چهارم آزادی و آزاداندیشی

۱۷۷	.....	مقدمه
-----	-------	-------

فصل اول

۱۸۱	.....	آزادی در اندیشه امام خامنه‌ای
۱۸۱	.....	آزادی بیان و آزادی تفکر
۱۸۲	.....	مرزهای آزادی مذهبی
۱۸۳	.....	آزادمنشی و آزاداندیشی
۱۸۴	.....	مقایسه آزادی از نظر اسلام و غرب

فصل دوم

- ۱۸۷ ..... آزادی در اندیشه شهید آیت الله مطهری
- ۱۸۷ ..... نگاه آینده‌نگرانه شهید مطهری به مقوله آزاداندیشی
- ۱۸۹ ..... نقد شهید مطهری به آزادی عقیده در اعلامیه حقوق بشر
- ۱۹۶ ..... بررسی مفهوم «آزادی» در فلسفه اجتماعی شهید مطهری

فصل سوم

- ۲۱۷ ..... آزادی در اندیشه شهید آیت الله بهشتی
- ۲۱۷ ..... شهید بهشتی؛ معنا و چیستی آزادی
- ۲۱۹ ..... اسلام و آزادی از نگاه شهید بهشتی
- ۲۲۱ ..... تبیین مبانی آزادی

فصل چهارم

- ۲۳۹ ..... آزادی در اندیشه آیت الله مصباح یزدی
- ۲۳۹ ..... ۱. آزادی به معنای «اختیار»
- ۲۴۱ ..... ۲. آزادی به معنای «استقلال وجودی»
- ۲۴۳ ..... ۳. آزادی به معنای «عدم تعلق فطری به اشیا و امور»
- ۲۴۵ ..... ۴. آزادی به معنای «آزاد گذاشتن فراگیر»
- ۲۴۷ ..... ۵. آزادی به معنای «استقلال در شخصیت حقوقی»
- ۲۴۹ ..... ۶. آزادی به معنای «عدم اطاعت از انسان دیگر»
- ۲۵۰ ..... ۷. آزادی به معنای «عدم التزام به قانون و اطاعت از حاکم»
- ۲۵۲ ..... ۸. آزادی به معنای «آزادی انسان‌ها در وضع قوانین و نصب حکام»
- ۲۵۵ ..... ۹. آزادی به معنای «آزادی در زندگی فردی»
- ۲۵۷ ..... ۱۰. آزادی به معنای «آزادی در چارچوب قوانین صحیح اجتماعی»

فصل پنجم

- ۲۶۱ ..... آزادی در اندیشه آیت الله جوادی آملی
- ۲۶۲ ..... آزادی اندیشه
- ۲۶۳ ..... آزادی اظهار اندیشه
- ۲۶۵ ..... آزادی از اندیشه
- ۲۶۷ ..... کتابنامه